

OKPUKPQ AKPQRQ ABRAHAM

Jenesis 11:31, 32; 12:1-9

IHEQMUMU 8 - Nke Ndị etiti

AMAOKWU IBUN'ISI: "Abraham we kwere Chineke, ewe gua nke ahu nye ya dika ezi omume" (Ndi Rom 4:3).

Onye Nchoputa Nke Otù Mbà

Chineke nwere àtùmàatụ site n'oge ịtọ ntqala nke ụwa bù nke mmadụ ahụ daraada gaeji nwee mgbatuta, mgbaghara nke mmechie ya niile, ka o wee bürü onye jikere ije n'Eluigwe. Mgbe anyị naagụ Testament Ochie nke Akwukwonsö anyị naahụ otù esi were nwayo naeme ka atùmatụ Chineke naaputa ihè - nke nta nke nta, ma n'usoro zuruòkè. Okpukpē Chineke nke dì ọcha bụ akụkụ kachasi mkpa nime ndu mmadụ, n'ihi nka Chineke leziri anya ịhụ na enyere ụmummadụ ohere ahụ iji wee fee Ya.

Chineke chorọ otù mbà nke O gaakpọ mba nke aka Ya, bù ndị gaekwusa Ozioma Ya nye ụwa niile. Site ná mba ahụ ka Onye mgbatuta ahụ, bù Jisops, gaesi bịa, onye agaesite n'aka Ya gozie mmadụ niile. Chineke enwetaghị otù ndị n'ike doo n'okpuru Ya ịbụ ndị nke Ya, kama O malitere ya site n'otù onye na èzinaulọ ya. Nwoke a bụ Abram, onye emesiri kpọ Abraham, onye biri na Ua nke ndị Kaldea, n'etiti ndị naefe arusi. Site n'etiti ndị ahụ, Chineke kpọrọ Abraham ịbụ nna nke ndị Ya arọputara. Ugbò anọ ka Chineke nyere Abraham nkwa ahụ na Ya gaeme ka mba dì ukwuu püta site nime ya (Jenesis 12:2; 17:6; 28:3; 35:11).

Otù Ezí Nna

Chineke hụrụ ọchichọ niile nke dì n'obi Abraham. O mara na Abraham gaeje Ya n'ikwesi ntukwasịobi, ma bürü kwa ezi nna nke ndị Ya. O kwuru na Abraham aghaghị igho mba dì ukwuu nwe ume, na agaagozi mba niile nke ụwa nime ya, "N'ihi na amawom ya, ka ọ we nye umu-ya na ulo-ya, ndị gānōchi ya, iwu ka ha we debe uzø Jehova, ime ezí omume na ihe ekpere n'ikpe; ka Jehova we weta n'isi Abraham ihe o kwuru banyere ya" (Jenesis 18:18, 19). Chineke kwere nkwa na mkpuru ya gaadi ka aja nke dì n'usọ oké osimiri, nke anaapaghị iguta onụ; na dika kpakpando nke Eluigwe. Ndị ahụ bụ ndị Ju, na kwa anyị onweanyị bù ndị kwere na Jisops ma bürü kwa ndị azoputara n'ezie. "Ma ọ buru na unu onwe-unu bu ihe di n'aru nke Kraist, ya mere unu bu nkpuru Abraham, buru ndi-nketa dika nkwa si di" (Ndi Galetia 3:29).

Chineke kwere Abraham mkwà, otù aka ahụ, na Ya gaenye ya ala niile nke Kenean: "N'ihi na ala nka nile nke gi-onwe-gi nāhụ anya, gi ka M'gēnye ya, nye kwa nkpuru-gi rue mgbe ebigh-ebi" (Jenesis 13:15). Mkwà ahụ Chineke kwere Abraham bụ ihe naegozo rue mgbe ebighiebi. Abraham anoghị ndu ịhụ ụmụ ya ka ha nwetara ala ahụ, ma "okwukwe ka o ji biri dika ọbia n'ala nke ekwere ya-ri na nkwa, dika ala nābugh nke aka ya, ebe o biri n'ulo-ikwu, ya na Aisak, na Jekob, ndi soro ya nēketakọ otù nkwa ahu: n'ihi na ọ nēle anya obodo ahu nke nwere ntó-ala ahu, nke Chineke bu Onye bu Onye-òkà-ya na onye luru ya" (Ndi Hibru 11:9, 10). Obi Abraham dīkwasịri n'ihe nke eluigwe, àkụ niile nke igwéehi na olaedo o nwere, maqbụ ọchichọ nke irita uru nke ụwa ewepughi èchichè ya n'ebi Chineke na nkwa nke O kwere ya no.

Aisak bụ nwa Abraham, Jekob bụ nwanwa Abraham, ma Jekob bu nna nke ụmündikom iri na abụo ndị mechara ghogho ndị isi nke ebo iri na abụo ahụ, nke Israel, nke bụ mba ndị Ju. Ndịa bụ Ndị Chineke roputara, ma O hukwara obodo ahụ n'anya. Mgbe ha mehiere megide Ya, wee jesu chi ọzọ dì icheiche, naefe arusi, O kpoghachiri ha azu. Ndị chigharịri n'onodụ nchegharị ka eweghachiri n'ebi Chineke nọ. Na Deuteronomi 7:6 ka anyị gurụ: "O bu gi ka Jehova, bù Chineke-gi roputaworo iburu Ya ihe nke aka Ya, kari ndi nile ndi n'elu ala."

Site na ndị Ju ọtụtụ mba ndịozọ dì icheiche ka agoziworo. Chineke kwere mkwà: "M'gāgozi kwa ndi nāgozi gi, o bu kwa onye nākocha gi ka M'gābu onu." Site n'otụtụ narị arọ garaaga, ọtụtụ mba ndị nyere ndị Ju ebe obibi agawo n'iru. N'otù aka ahụ, mba niile ndị kpagburu ndị Ju aburụwo ndị ewedara n'ala. Okwu Chineke bụ eziokwu, ọzọ kwa ihe O kwuru aghaghị imezu.

Ibi N'ala nke Aka ha

Mgbe oge ndị Ju juṣirị Jisops ma kpogide kwa Ya n'obe gasiri, ha bụ ndị agbasasịri n'elu ụwa niile. Mkwà ahụ nke Chineke kwere Abraham na ha gaenwe ala ahụ niile nke Palestin abubeghi ihe emezuru emezu, ma ọ bụ ihe doro anya na ọ gaemezu n'ubochi taa dika o si wee dì na puku arọ na narị arọ ise (3,500) garaaga ekwere mkwà ahụ. Chineke gaje ichikota Israel, ndị fodurụ afodụ n'etiti ha gaebi n'udo n'Ala Nsọ ahụ: "Lee ubochi nābia, (ọ bu ihe si n'onu Jehova puta) na ha agagh-asi kwa ọzọ, Jehova nādi ndu bù Onye

mere ka umu Israel si n'ala ijipt rigoputa; kama ha gāsi, Jehova nādi ndu, bú Onye mere ka nkpuru ulo Israel si n'ala Ugwu n'ala nile ebe M'chusara ha-ri rigoputa, bata; ha gēbi kwa n'elu ala nke aka ha" (Jeremaia 23:7, 8). Nke ahụ gaemezu n'oge ọchichị nke nnu arọ abụ na ọgu iri.

Ọnụ Abraham

O bụ ezie na Abraham enweghi ọnụ nke ijhụ mmezu nke amuma ahụ niile mgbe o no n'ụwa, o nwere ọnụ nime okwukwe ijhụ na Chineke gaeme ihe O kwere na mkwa. Jisọs kwuru, ka puku arọ na narị arọ iteghete (1900) gasiri site n'oge nke Abraham, "obi tọrọ nna-unu Abraham utø nke-uku ihu ubochim; o we hu ya, ñuri kwa ọnụ" (Jọn 8: 56). Abraham mara na nzoputa gaabịa site na Jisọs "Ozi ọma ahu" bụ nzoputa nke Onyenweanyị Jisọs Kraist. Onye ozi Pöl gwara NdịKraist nọ na Galetia. "The edeworo n'akwukwọ nsø, ebe o buru uzø hu na Chineke nēsite n'okwukwe gu ndi mba ọzø na ndi ezi omume, o buru uzø zie Abraham Ozi Ọma, si, Agāgozi mba nile nime gi" (Ndi Galetia 3:8).

Lee ụdị ọnọdu dị ukwuu nke Abraham nwere ịnọ nime àtùmààtụ Chineke nke ọgbọ niile! N'ihi na o rubeere Chineke isi, ọ bụ onye azoputara, NdịKraist niile n'ubochị taa naerita urù ọtụtụ ngozi nke imemmụo nke Chineke kwere mkpụru Abraham ná mkwà.

Mkwà dị Icheiche nye Anyị

I nwere ike ikwu na ọ bughị ihe gaesi ike ịzopụ ije n'okwukwe wee rapụ ụlọ gi jee n'otù ala ọbia, ma ọ buru na Chineke gaekwe gi mkwa ra ka nke O kwere Abraham. Ma che èchichè ihe Chineke kwereri anyị na mkwa: "Nurunu, umu-nnam ndi m'huru n'anya; Chineke arọputaghi ndi bu ogbenye n'ihe nke uwa ka ha buru ndi ọgaranya n'okwukwe, buru kwa **ndi-nketa nke ala-eze** ahu nke O kwere nkwa inye ndi huru Ya n'anya?" (Jemes 2:5). "Ma onye nyochaworo nime iwu zuru okè, bú iwu nke inwe-onwe-ya, nke nānogide kwa otù a, ghara igho onye nānu anu nke nēchezo, kama ọ bu onye nēme eme nke nālu ọlu, onye a gābu onye-ngozi n'omume-ya" (Jemes 1:25). "Ya mere, gānu, me mba nile ka ha buru ndi nēso uzom... ma le, Mu onwem nonyere unu ubochi nile, rue ogwugwu oge a" (Matiu 28:19, 20). Ezi ndị naeso ụzø Jisọs nwere ngozi Ya nke ha gaeketa n'ụwa nka n'otù aka ahụ nwe kwa okè nime mkwa nke iso n'ochichị nke Jisọs mgbe O gabịa ọzø.

Ọ bughị ọtụtụ mmadụ naekwenye irubere Chineke isi n'ozuzu òkè, ma nyefe kwa Ya ọchichị ha. Ha chọrọ ngozi Ya, nchebe Ya, ike nke ọgwugwọ Ya; ma ha achoghị ime ihe O naachị. Anyị nwere ike itụle ndu anyị site n'ijụ onweanyị: "Jisus ọ gaeme ihe nke mu onwem naeme ma ọ buru na O nō n'ụwa? Jisọs ọ pụrụ ijé ebe niile m'nēje ma ọ buru na O nō n'ebe a?" Anyị bụ ndịnochiri anya Kraist nime ụwa nka. Anyị kwasirị ịza aha ahụ? O buru na anyị naadị ndu ime ihe Chineke naachị, anyị agaghị atụ egwu ịzopụ ije nime mkwa Ya niile, díka Abraham mere.

Abraham mezuru akụkụ nke ya n'atùmààtụ ukwu nke Chineke. Okwu Chineke gwara anyị na ya na èzínaulọ ya malitere ije Kenan "ha we ba n'ala Kenan" O dị ọtụtụ ihe naeweta ịda mba n'uzø ije, ma okwukwe nke Abraham amaghị jijiji. Ka anyị doo ndu anyị díka nna nke okwukwe, wee mezue ihe Chineke naachị n'ebe anyị nō!

AJUJU DỊ ICHEICHE

1. Ölee ebe Abraham bi mgbe Chineke kpọrọ ya na mbụ?
2. Gịnjị bụ ihe èzínaulọ Abraham fere rị օfùfè?
3. Gịnjị ka Chineke chọrọ n'ebe Abraham nō?
4. Kpọọ ụfodụ nime ọtụtụ mkwa Chineke kwere Abraham.
5. Ölee ebe ka Ala Mkwa ahụ dị?
6. Ölee onye ukwuu ekwuru na agaamụbata nime èzínaulọ Abraham?
7. Ölee otù anyị gaesi ghọ ụmụ nke Abraham?